

δαγκαμάρα

δικε μία *δακ-καμάρα* 'Απουλ. (Μαρτ.) Σοῦ σύρνω 'νὰν *δακ-καμά* 'Απουλ. (Κοριλ.) Συνών. δάγκαμα 1. 2) 'Ο βλωμός 'Απουλ. (Καστριν. Τσολλίν. κ.ά.): Μίαν *δακ-καμά* φσωμί Τσολλίν. Συνών. βλ. εἰς λ. δάγκαμασι 2.

δαγκαμάρα ἡ, Θεσσ. (Ζαγορ. κ.ά.)

'Εκ τοῦ οὐσ. δάγκαμα διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρα κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλα πληγῆς σημαντικά οὐσ. ὡς βουβαμάρα, κουλλαμάρα, κουτσαμάρα, κρατημάρα, στραβωμάρα κ.ά.

Τὸ δάκνειν τὴν γλῶσσαν καὶ σιωπᾶν. 'Η λ. μόνον εἰς τὴν φρ. *Βουβαμάρα καὶ δαγκαμάρα* (νὰ βουβαθῆς καὶ νὰ δαγκώ-σῃς τὴν γλῶσσαν σου· ἀρά).

δαγκαμασιὰ ἡ, Θράκ. ('Αδριανούπ. Αἰν.) *δαγαμασιὰ* Κέρκ. ('Αργυρᾶδ.) Κεφαλλ.

'Εκ συμφύρ. τῶν οὐσ. δάγκαμα καὶ δαγκασιὰ.

1) Δάγκαμα 1, τὸ ὅπ.βλ., Κέρκ. ('Αργυρᾶδ.) Κεφαλλ.: *Κᾶτι ποδίκι ἐπέρας' ἀποδῶ. Γιά τῆρα τὴ δαγαμασιὰ του!* Κεφαλλ. || Γνωμ.

Τὴ δαγαμασιὰ τοῦ σκύλλου, | τὸ μαλλί του τὴ γερεῖει (ἐκ τῆς εἰς τὸν λαὸν ἐπικρατούσης ἀντιλήψεως κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ δῆγμα σκύλλου θεραπεύεται δι' ἀλοιφῆς παρασκευαζομένης ἐκ τῆς τέφρας τριχῶν ἐκ τῆς ράχews τοῦ ζῴου ἀναμειγμένης μετ' ἐλαίου, κατὰ τὸ δῶγμα ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται) Κεφαλλ. || 'Ἀσμ.

Σοῦ στέρνω χαιρετίσματα με μῆλο δαγαμένο, καὶ μέσα 'ς τὴ δαγαμασιὰ σου 'χω φιλι στερμένο 'Αργυρᾶδ. Συνών. βλ. εἰς λ. δάγκαμα 1. 2) 'Ο βλωμός Θράκ. ('Αδριανούπ. Αἰν.) Συνών. δάγκα 3, δαγκαματιὰ 3, δαγκαμιὰ 2, δαγκανιὰ 2, δαγκασιὰ 3, δαγκωμασιὰ 2, δαγκωματιὰ 2, δαγκωνιὰ 2, δαγκωτιὰ 2, μπουκκιὰ, μπουκκουνιὰ, χαψιὰ.

δαγκαματάκι τό, ἐνιαχ. 'ακ-καμ-ματάκι Κάρπ. *δαγκαματάκι* Λεξ. Βάιγ.

'Εκ τοῦ οὐσ. δάγκαμα διὰ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

1) Μικρὸν δάγκαμα 1 ἐνιαχ. 2) Τὸ μικρὸν πρόγευμα Κάρπ. Πβ. δάγκαμα 3.

δαγκαματιὰ ἡ, δαγαματέα Πελοπν. (Λεῦκτρ. Μάν. Ξεχώρ.) *δακαματιὰ* Κρήτ. (Ρέθυμν. κ.ά.) κ.ά. *δακ-καμ-ματιὰ* Κύπρ. *δαγκαματιὰ* σύνθηθ. *δαγκαμαθιὰ* Μῆλ. *δαγαματιὰ* Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θράκ. (Αἰν.) Κέρκ. *δαγαμα* 'τ' ἂ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) *δαγαμαθιὰ* Κρήτ. (Κίσ. Χαν. κ.ά.) *δανγαμαθιὰ* Πάρ. (Νάουσ.) *δακαματιὰ* πολλαχ. *δακ-καμ-ματιὰ* Κύπρ. *δακαμαθιὰ* Νάξ. ('Απύρανθ.) Κρήτ. (Μεραμβ. Νεάπ. κ.ά.) *δακχαματιὰ* Ρόδ. *δακ-καμ-μαθιὰ* Κύπρ. *δακχαμαθιὰ* Κῶς κ.ά. *δακ-καμ-μαθιὰ* Κύπρ. *δακχαματιὰ* Μεγίστ. Ρόδ. 'ακ-καμ-μαθιὰ Κύπρ. *βακ-καμ-ματέα* Κάρπ. *βακ-καμ-ματὰ* Κάρπ. *γιακ-καμ-ματιὰ* Ρόδ.

Τὸ Βυζαντ. οὐσ. δαγκαματιὰ. 'Ο τύπ. δακαματιὰ καὶ εἰς Βλάχ.

1) Δάγκαμα 1, τὸ ὅπ. βλ., σύνθηθ.: Τὰ πόδια τζη εἶναι ὅλο δαγαμαθιὲς ἀπὸ τὸ σκύλλο Κρήτ. Μοῦ 'δωκε μιὰ δαγκαμαθιὰ 'ς τὸ χέρι Μῆλ. *Καχίσκει* του μιὰδ *δακ-καμ-μαθιὰμ* πᾶ 'ς τὸ νύδιν (καχίσκει του = τοῦ καθίζει, τοῦ κάνει) Κύπρ. *Κόβγει* με μιὰβ *βακ-καμ-ματὰ* τό 'ναπ-ποί τ' ἄλδου (ἐκ παραμυθ.) Κάρπ. *Αὐτὸ τὸ χυτὸ σωματάκι με τὴ*

δαγκαματίτσα

βελουδένια σάρκα, περιμένει τὰ φιλιὰ του, τὰ χάδια του, τίς δαγκαματιὲς του ἀκόμα Κ. Παρορ., Κόκκιν. τράγ., 65. Τὸ τυρὶ ἔχει δαγκαματιὲς ποντικοῦ Λεξ. Δημητρ. || 'Ἀσμ.

Σὰν δὴν ἐφίλουν, εἶπεμ-μου, 'ακ-κα με νὰ πονήσω, νὰ φαίνεται ἡ 'ακ-καμ-μαθιὰ, μὲν σὲ 'πολησμονήσω Κύπρ.

Τὸ μῆλο ἀπὸ τοῦ σοῦ 'δωκα, ἦτονε δακαμένο κι ἀπάνω 'ς τὴ δακαμαθιὰ ἔχει φιλι γραμμένο Κρήτ.

Δακαματές - δακαματές θὰ κάνω τὸ λαιμό σου, νὰ τρέχουνε τὰ αἷματα 'ς τσι ρῶγες τῶ βυζῶ σου Κρήτ. (Ρέθυμν.)

Ποῦ νὰ 'βρῶ τρέλ-λενο χαρτὶ καὶ πέννες ἀσημένιες νὰ γράφω τίς γιακ-καμ-ματιὲς, ποῦ σ' ἔχω καμωμένες (τρέλ-λενο = ντρίλινο) Ρόδ.

'Ολα τὰ κοριτσάκια με γέλια, με χαρὲς κ' ἐγὼ ἡ Θεωνίτσα με τὲς δαγαματιὲς Θράκ. (Αἰν.)

Τὸ στήθος του ξαομάτωσα καὶ μιὰ πληγὴ τοῦ βρίσκω, *δανγαμαθιὰ* 'ποκατωθιὸ ἀπὸ τὸν οὐρανίσκο Πάρ. (Νάουσ.)

Πῆρ' ὁ βοριᾶς τὴν μπόγια σου κ' ἠφάνηκ' ὁ λαιμός σου κ' ἠφάνηκ' ἡ δακαματιὰ ποῦ ἔχεις 'ς τὸ μάγουλό σου (μπόγια = μπόλια) Σίφν. Συνών. βλ. εἰς λ. δάγκαμα 1. 2) 'Επὶ ἐντόμων, κέντημα, τσίμπημα ἐνιαχ.: *Ξόρκι γιὰ δαγκαματιὰ σκορπιου Κέρκ. Συνών. δάγκαμα 2. 3)* 'Η ποσότης τροφῆς, ὅσην δύνανται νὰ κόψουν ἐφ' ἅπαξ οἱ ὀδόντες, ἡ ἐλαχίστη ποσότης Θράκ. (Κομοτ.) Κρήτ. (Νεάπ. κ.ά.) Νάξ. ('Απύρανθ.) — Λεξ. Δημητρ.: 'Ηφαι, μάννα, ὅλο τὸ κρέας αὐτὸς καὶ δὲ μοῦ 'φηκε μονδὲ μιὰ δακαμαθιὰ Νεάπ. *Δακαμαθιὰ* φωμί δὲν ἔχομε 'Απύρανθ. *Εὐτῶα* τὸ κριατσάκι θὰ μαερέφετε μόνο; *Μιὰ δακαμαθιὰ* 'ναι αὐτόθ. *Δός μου μιὰ δαγκαματιὰ* φωμί Κομοτ. Συνών. δάγκα 3, δαγκαμασιὰ 2, δαγκαμιὰ 2, δαγκανιὰ 2, δαγκασιὰ 3, δαγκατιὰ 3, δαγκιὰ 2, δαγκωματιὰ 2, δαγκωνιὰ 2, δαγκωτιὰ 2, μπουκκουνιὰ, χαψιὰ.

δαγκαματίδι τό, ἐνιαχ. *δαγαματίδι* 'Ερεικ. Κρήτ. (Κίσ. Ζερβιαν. κ.ά.) 'Οθων.

'Εκ τοῦ οὐσ. δάγκαμα καὶ τῆς καταλ. -ίδι. Βλ. Γ. Χατζιδ., 'Επιστ. 'Επετ. Πανεπ. 13 (1916 - 1917), 168. Β. Φάβη, 'Αθηνᾶ 45 (1933), 359.

Τὸ μεγάλο δάγκωμα ἐνθ' ἄν.: *Τό 'πιανε* τὸ παιδί καὶ τό 'βαλε κάτω καὶ τοῦ 'δωκ' ἕνα δαγαματίδι 'ς τὴ βεδρά του καὶ πῆε νὰ δὸ φάη (βεδρά = μέση) 'Ερεικ. Τὸν ἔπιανε καὶ τὸν ἔβαλε τέλεια κατὰ 'ἧς καὶ τοῦ 'δωκε κ' ἕνα δαγαματίδι 'ς τὴ βλάτη, ποῦ τ' ἄφηκε σημάδι 'Οθων. 'Εθεκε *δον* ὁ γάιδαρος ἕνα δαγαματίδι 'ς τὴ χέρα κ' ἐκούλλανέ *dove* Κίσ.

δαγκαματίτσα ἡ, 'Ηπ. Καππ. (Σινασσ. κ.ά.) Νίσυρ. Προπ. (Χηλ.) — Λεξ. Μπριγκ. Πρω. γιακ-καματίτσα Μεγίστ.

'Εκ τοῦ οὐσ. δαγκαματιὰ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίτσα.

'Η μικρὰ δαγκαματιὰ, τὸ μικρὸν δῆγμα ἐνθ' ἄν.: 'Ἀσμ. 'Εχεις ἐλιά 'ς τὰ στήθια σου κ' ἐλιά 'ς τὴν ἀμασκάλη κι ἀπάνω εἰς τὸν ὦμο σου μικρὴ δαγκαματίτσα

Προπ. (Χηλ.) Συνών. δαγκανίτσα, δαγκωματίτσα.

